

Cena Numeru 3 centy w Krakowie, Podgórze i na prowincji.

PRENUMERATA

miesięczna w Krakowie 1 K. 50 h. (już z dostawą do domu) na prowincji z przesyłką pocztową 1 Kor. 50 hal. Pnumerata za granicą 1 mk. 50 l. 2 fr. 1 rs.

FOJEDYNCZE BOZEMPLAKZE NABYWA. MOŻNA WE WSZYSTKICH AGENCYACH PISM I NA WSZYSTKICH DWORCACH KOLEJOWYCH.

Dziennik niezawisły demokratyczny ilustrowany.

Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, ul. Wiślna L. 2, Tel. 340. Ekspedycja „Nowin” ul. Wiślna L. 2.

REDAKTOR NACZELNY: LUDWIK SZCZEPAŃSKI.

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcja (Tel. 340) od godziny 9 rano do godziny 7 wieczorem w biurze ulica Wiślna L. 2. Rekopisów nie zwraca się.

„NOWINY“ wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 5-tej. — Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincji.

OGŁOSZENIA

za wierz pettu 16 hal., za każdy następny raz 12 hal, drobne ogłoszenia po 4 halercy od wiaruz, (minimum 50 hal). Nadawca za wierz pettu wiaruz w spisy na każdej stronie po 3 Kor. — Załącznik 20 Kor. za tytuł. Inzeraty prowadzi w swoim zarządzie p. M. Huczyca. Administracja „NOWIN”, ul. Wiślna L. 2, otwarta od godziny 8 rano do godz. 8 wieczorem.

Na Lwów Skład i Ekspedycja: Agencja Sokolowskiego, Pasaż Hausmana L. 2.

Skandal z sejmową reformą wyborczą.

Konserwatywna większość w Sejmie bez najmniejszej żenady dąży do odroczenia i zahamowania sprawy reformy wyborczej.

Wczoraj w subkomitecie dla reformy wyborczej pod przew. dra Leo obradowano nad wnioskami Partii-Lewo-Socjalistycznej, aby ustanowiono nielastyczną komisję dla reformy wyborczej.

Wniosek w subkomitecie, uchwalono większością 1 głosu, bo na 13 głosujących tylko 7 osób oświadczyło się za permanentną komisją.

Konserwatyści chcieli sprawę ułożyć i kto wie, czy im się to nie uda w pełnej komisji. Posiedzenie tej komisji dla reformy wyborczej odbędzie się we środę. Na posiedzeniu tym będzie przedłożony projekt pos. Ławentstetna.

Jedni „prawica narodowa” w pełnej komisji odrzucił permanentną (a permanentną komisję jest jedyną gwarancją, że sprawa reformy pójdzie trochę trzebie naprzód), to zarówno przez subkomitet dr. Leo, jak przez komisję dr. Głębicki złożył przewodnictwo, nie chcąc brać odpowiedzialności za taką bzdurliwą komedię.

„Dziwny się we środę, jak „prawica” postąpiła...”

Konserwatywny projekt „reformy”. Na wczorajszym posiedzeniu subkomitetu konserwatyści przedstawili wreszcie światu swój w końcu czysto sfabrykowany projekt tak zwanej „reformy wyborczej”.

Przedstawił go p. Laskowski.

Według „prawicy narodowej” reforma ma polegać na tym, że sejm nie tylko zachowa obecną ustroć kuryalną, ale nadto wprowadzona ma być nowa kurya wielkiego przemysłu i zarówno w kurji wiejskiej jak miejskiej zaprowadzone ma być pluralne głosowanie (jedna osoba może mieć do trzech głosów). Cały projekt wogóle jest niezwykły skomplikowany.

Niemca co mówić, „prawica narodowa” erodowała caścą a projektem i (Co na to sojusznicy prawicy p. Stapiński?)

Przyjrzyjmy się bliżej temu projektowi:

W myśli tego projektu Sejm pozostaje w tym samym składzie, z zachowaniem głosów wryłnych, mandatów lat handlowych i większej własności. Ma być utworzona nowa kurya z wielkiego przemysłu, z pewną nieznaną ilością mandatów.

W kurji gmin wiejskich i wiejskich ma nastąpić rozszerzenie prawa głosowania na tych, którzy mają prawo głosowania do Rady państwa.

W kurji gmin wiejskich dzieli się wszystkich wyborców na dwa kła wyborcze i w II. kłowie wprowadza się zasadę pluralności do ilości trzech głosów.

Okręgi wiejskie dzieli się na ogólne i na wy-

dzielone (okręgi polskie na wschodzie). Okręgów wydziałowych ma być 15.

W kurji miast proponuje projekt dwie alternatywy do wyboru albo kła dla wszystkich wyborców, z zastosowaniem zasady pluralności, albo podział na 2 kła.

Przedziwne medyum.

Wywiad u dra Ochorowicza.

W Warszawie zaczął się kongres polskich neurologów i psychologów. — (Kraków reprezentują prof. Uniw. Cybulski, Heinrich, Bochenek i Pils).

Na kongres przybył także znakomity uczonej prof. dr Ochorowicz, głosny w całym świecie badacz „medyumizmu”. Dr Ochorowicz na zjeździe wygłosił odczyt o swych doświadczeniach z nowym medyum, pan Stanisław Tomczyk.

W warszawskim „Dniu” czytany wywiad z prof. dr Ochorowiczem w tej sprawie. Przytaczamy główne ustępy interwju:

Dr Ochorowicz opowiada, jak po doświadczeniach z Eusapia Palladino szukał nowych zjawisk i czekał na nie przez długie lata napróżno. Pewnego dnia jednak otrzymał list, w którym list. Lebidziński donosi, iż znalazł pannę Stanisławę Tomczyk, osobę tak wyjątkową, że odbyte z nią seanse daly wyniki zdumiewające.

Jest to osoba 21-letnia, bardzo waga i licznem nie różniącą się od zwykłych ludzi. W czasach największych rozruchów została wypadkiem, nie zasłużony na to, arezantowana. Uczucie się pokrzywdzona, wybuchła gniewem z taką siłą, że musiało zwrócić uwagę. Wypuszczone na wolność trzeba było dopiero leczyć, a wtedy objawiły się jej władze medyumiczne. Przygotowano do dokładnego zbadania jej, a jak to badania wypadły, napisywał dowód, iż największe powagi zajęły się osobą panny Stanisławę Tomczyk. Prof. Karol Riechert przyjechał na podróż do Paryża, tam też, w mieszkanie tego uczonego, dokonywano z całą sumiennością doświadczeń, które trwały przez wszystkie miesiące zimowe.

Imi uczony współpracował przy tych doświadczeniach. Nawetko rodzący, pani Urie-Skidowska, już mówi dowód, nadto takie powagi, jak Maxwell i William Crookes, który oświadczył chęć zobaczenia osobie panny Tomczyk.

Wszyscy zgodzili się na to, że panna Tomczyk ma obchrymie uzdolnienie medyumiczne.

Wobec tego postanowiono zaprodukować to medyum na zjeździe psychologów w Genewie, co się stało. I osiągnięto wówczas świetne wyniki, które dają się sformułować krótko:

- 1) Promienie szlamy, 2) Promienie Xx, — Może pan profesor zechce profanować — rzekiem — objasnić bliżej te dwa terminy naukowe? — Znaże są chyba całemu światu „Promienie X Roentgenowskie”!

Promienie Roentgenowskie przenikają przez

pewne ciała, uważane za nieprzenikliwe i działają chemicznie i świetnie. Ale są ciała i dla promieni roentgenowskich nieprzenikliwe, gdy tymczasem siła promieni u panny Tomczyk jest tego rodzaju, że przechodzi nietylko przez kości, ale przez metale, nawet marmur. Jedni zatem promienie Roentgena noszą nazwę X, to te promienie mogą być podjęzione do potęgi i mogą się nazywać Xx. Nazwa powstała przez analogię. — Promienie szlamy nie działają wprost mechanicznie po za obrębem ciała medyum; nie mogą się przez wolę medyum; stanowią one klerwako przedziwienie kończyny medyum...

Zresztą o tem wszystkim wypowiem się obszerniej jako we wtorek, albo w środę na zjeździe psychologów i neurologów polskiej. Nie byłoby chyba rzeczy, besełującą rozumieć się nad tem dłużej w łoknej feljetonowej pogadance. Właśnie w chwili, gdy pan zapukał do mnie, zajęty byłam rozmowami i obróbeniem osiągniętych spostrzeżeń.

Tajemnice Arabii.

Niedawno powrócił do Wiednia z czelorozej podróży po Arabii północnej i środkowej X. dr. Musill. Uważano go już za straconego, gdy przed miesiącem nielegalnie wpadł w niewolę plemienia beduinów i nie dał o sobie znać tydzień. Szczęśliwie jednak i niespodziewanie przybył dnia 21 czerwca z karawaną do Damasku. Główny tem badacz i podróżnik, jeden z najlepszych znawców tajemnic Wschodu, przywiózł z ostatniej podróży ogromną ilość informacji, które otworzą dla świata naukowego nieznane dotychczas kraje Arabii centralnej.

X. prof Musill wyjechał z Damasku w podróż po Arabii 4. 23-go września 1908 r. W drodze do Beudina, jako towarzyszy i gość króla pastuszy Nuri eben Szalana, przejechał po kilkanaście obrytmia przestrzeń półwyspu, między 35 a 30 stopni szerokości geograficznej. Od Damasku do Beudina na wschód i do satoki perkiej szła nieznaną dotychczas ośw beudinów, zamieszki plemion, plemiona arabskie i ich kulturę; skreślił pierwszą mapę zbadanego obszaru, większego niż monarchia austro-węgierska.

Oczywiście podróż nie mogła odbywać się „na własną rękę”. Arabia wewnętrzna zamieszkała jest bowiem przez ludu pasterskie, dzikie, koczownicze, politycznie niesawie. Głędz żaden niema złączenia u naczelników plemion beudinichskich. Prof. Musill potrafił się przeto, aby go przyjęto do orszaku „korał północnej Arabii”, Nurego, najpotężniejszego z owych naczelników. Nuri eben Szalan jest wrogim Turków i Europejczyków, trymanem swoim, mordercą dwu własnych braci; tytulo dęski dęgim starostom konsulatu w Damasku, udzieli się podróżnikowi otrzymane pozwolenie towarzyszenia karawanie Nurego razem z austriackim podoficerem Thomasbergerem. — Prof.

Musill nazywał się, jako beudin, „Musa eben Namaz”.

Karawana, oddana do dyspozycji prof. Musilla, składała się z 13 wielbiędów, prawdziwych „okręgow pustyni”. Oprócz wspomnianego wachmistrza, towarzyszyli badaczowi dwu arabskich świątęcych, jeden niewolnik Nurego i pasters wbiędów. Z nim oddali się prof. Musill na kilkotygodniową wyprawę w głąb pustyni, poczem dla zaprowadzenia powracał do głównej osady Nurego, poruszając się również ciągle napręd na sposób koczowniczy. Bezpieczeństwo osobiste wobec naczelników klanów beudinichskich poręczył t. zw. prawo zamętu krwawej i list żelazny Nurego.

Dr Musill doszedł najdalej na północ do Restanu (37 stopni szerokości geogr.), a na południe do Hajel (satoka perka). Zaledwie dotęsiąta część tego ogromnego obszaru była dotychczas zbadana; prof. Musill dotarł więc po raz pierwszy w kraję, nietkniętą jeszcze stopą Europejczyka. Kraje owe mają za sobą 5000 lat trwającą kulturę. Są to dziedziny między Jeruzolimą a Babilonem, o których wspominają pierwsze kartki Starożytności. — Stamtąd wywedrował około 3000 lat przed narodzeniem Chrystusa przynt Hamatrabi do Babilonu. Stamtąd również przynt do Mezopotamii, a następnie do Palestyny patryarcha Abrahama.

Przez Arabii północną i środkową prowadziły w starożytności drogi handlowe z Fenicji i Egiptu do Babilonu, a w średniowieczu do Indji. Prof. Musill znalazł wiele z tych czasów pomników i dowodów bardzo odległej kultury ludów arabskich, zhałdruł ruiny i ornamenty, sfotografował budowle, spisał zwożycze i dyalekty i przywiózł formalne muzeum arabskie do Entropy.

Bezpieczeństwo osobiste w Arabii beudinichskiej nim różni się wiele od stosunków, jakie panowały w czasie Mahometa, a nawet jeszcze weselej. Kilkanaście razy dostał się prof. Musill — mimo opieki potężnego Nurego — do niewoli; obrabował go kilkakrotnie naczelnicy klanów beudinichskich, gdy im się nie mógł oprzeć. Prawo silniejszego panuje tam bowiem niepodzielenie. W głąb pustyni cnie się kłady naczelnik niespodziewany władca. Niektóre marze prof. Musilla wyrosły 400 kilometrów, nim dotarł do jakiejś wsi beudinichkiej. Dokładny opis tych interesujących badań wydrukować ma aczony podróżnik za dwa lata, po uporządkowaniu olbrzymiego materiału, zabranego w podróż.

Straszna katastrofa automobilowa.

(Jedna osoba zabiła, 13 ciężko rannych). W niedzielę wydarzyła się niezwykła a straszna katastrofa automobilowa w Warszawie.

Około godz. 1 po południu pomocnik generał gubernatora warszawskiego generał Uthoff wyjechał własnym samochodem z domu przy ul. Świę-

otwierają drzwi kłowi powozu. — Doakonał, Jęffie. W dobru stanęłsi mijając.

Maszyna stała w kącie przy zakręcie parkana, w gęstym cieniu drzew tak, że trudno byłoby ją dostrzedz z ulicy.

Z pomocą doktora kapitan wyszedł z powozu nieuchrono Nijk, który za najmniejszego oporu dąje się prowadzić. Dostrzedz do parkana, von Gotag przelan przedem dzelozęszyki. Za nimi przachodził z wielkim trudem kapitan, gdyż jest styły i wiskowy, nie nawykły do podobnej gimnastyki.

Gdy wszyscy troje zaprzężają się w głąb ogroduwego gęstwy, nagle rozlega się donośnem echem krzyk orła morkowego.

Nijk dręgnął gwałtownie. Towarzysze jej Jęffie nie zauważyli tego, zajęci natalschowaniem, stał pochłonięty i nie widział.

Po chwili ułwycił powrótnie tam sam krzyk i dostrzegł poprzez gęstłę ogromną czarną masę, bijącą się w powietrzu.

— Powozu awa leśna! — Półnie na zer! My też polujemy, nie będziny sobie przekładac.

Głóg dalszy nastąpi.

Czarodziejski samochód.

Powieść przez Paula d'Uoi.

80 Głóg dalszy. — Przypuszczam, że nas zaprowadzi mała — odpowiedział spokojnie doktor. — On?

— On. Weselemy ją z sobą naturalnie. Von Gotag był nieprzyjemny z oburzenia.

— Aleś ona jest wiejską i to na moję sądzanie? — No wie? Każdą ja pan wypuścić, uważaj, iż jest już dostatecznie okarcaną. Zaręczam panu, że dyktor-mandaryn nie sprzeżył się nam.

Twarz oficera rozpalowała się ogniem. Uważaj serdecznie doktora za rękę. Opuszczając niępną Nijk, obaj Niemcy udali się do gabinetu dyrektora.

Zgubnie z przypuszczeniem doktora, godny urzędnik porędku publicznego z młym uśmieschem przystał na propozycję kapitana, który zdów przez wdzieniczkę złożył na kłaniję pióro bluzki dyrektora i kilka sztuk zła.

W kwadrans później Nijk, ciągle niępną, wyszła z widzenia w towarzyszywie Niemców krokami automatycznymi.

Uszedzły sto metrów, njęzeli ciekawcy samochód kapitana. Wzróżan, śledzący nieuchrono na koście, awa głowy nie odwrócił od ogu krków zbliżających się; widać na nim było doskonały trening żołnierza niemieckiego.

— Jęffie — szepnął von Gotag. — Szustkan panu kapitanu! — Przechędz wozak miał angielskiej. Zaręczam się, gdzie ci się wyda najdogodniej. Zrozumiac?

— Tak, kapitanie. — Dobry, Rozsaj! — rzucił rozkaz kapitan, nuzując dzelozęszyki i wsiadając z nią razem do powozu. Doktor Mathias walczył również zrybko. Samochód pokonywał natychmiast we wstępnym kierunku.

Urząd pokazuje swą mądrość.

Noc czarna. Samochód mknie bez zszelatu po uślępných ulicach Pekłnu. Widok, iż zrzęcony chawfuew'a w kierunku niemaszyny jest niezwykły.

W powozie siedzą kapitan von Gotag i dr. Mathias, w środku między nimi Nijk, bez ruchu, skłyna, zadržwała, z szeroko otworzonymi, martwiemi oczami.

Zaledwie samochód opuścił ulicę Danier i przebiegł przez most Niebiański, kapitan pochylil się nieśno napręd i dotknął ręką jednej ze srebrnych frówek.

— Co pan robisz? — zapytał Mathias. — Zmieniam barwę powozu.

— Tak! Na jaką? — Kapitan śmiechnął się szyderczo: — Z warzetała Flotussa wyjechał samochód biały. Obecnie jedziemy w niebieskim.

— Dlaczego w niebieskim? — Przez uprzedniość dla tej kolezki Nijk, która kiedyś widziała samochód w tym kolorze — odpowiedział kapitan z wyznaczoną wesołością.

Co znowy ich słowa? Tajemnic! To tylko powoz, iż rzeczywiście pńło powozu momentalnie zmieniło kolor; w tej chwili blyszczało pękym kolorem szarym.

Minąwszy Świętąjnę Rolnicztwa, samochód zapędził się w ulicę Wolowa i pędził po niej aż do przedzięcia się z nią jakiejś wąskiej uliczki. W tem miejscu samochód skręcił i po chwili znajdując się na ulicy Droite Kwiatów, otoczony zewsząd zielonością, parkami, willami. Przy jasnym, marzącem świetle księżyca rzeczywistość wydaje się snem, marzeniem...

Wtem samochód zatrzymuje się. — Przybliżyłmy na miejsce — szepnął kapitan,

W. K. WĄSNIĘWSKI Kraków, ulica Sławkowska 1. 8 naprzeciwko Hotelu Saskiego. Magazyn bielizny męskiej, kołnierzy, krawatek, rakiewiczek i towarów galanteryjnych ze skóry. Wielki wybór kapeluszy i obuwia męskiego z fabryk c. k. nadwornych dostawców. Bielizna Dra Jaegera i kalosze prawdziwe Petersburskie.

Pracę tędną zawzięto wyrobił MAGGI EGO

są do sporządzenia pożywnego rosółu wołowego najlepsze!

Włoski naturalny Alamentów Iskra Pasta do obuwia

Księgarnia katolicka Dra Władysława Mikrowskiego w Krakowie

Rachunek sumienia na do obawiających i grzechów

Ks. Dr. Czesław Wądoły Prata katolicki krakowski

Probie ogłoszenia se 4 helozar od wyrazu

Dziunia! Chyba fronta. Brylen, czek 8 do 9

Rutynowana asyryjska m... wierzycielom

Poszukiwane do nauki przykuł okier...

Wzrost do nauki przykuł okier...

Fryzjerski pomocnik, młody

Państwo 18 lat z ładnym piernem

Wzrost 18 lat z ładnym piernem

Do sprzedania. Wierzytelności

Wierzytelności hipoteczne i mobilne, szkodnie

Nowości Nowości! WARSZAWIANKA

Adam Pincelowski w Krakowie ul. Długa 19

Najpraktyczniejsze na podarki

A. LISOWSKI "FORTUNA"

Wydawca: Zuzanna Hoesepalska

Pracownia krawiecka HENRYKA WAGŁAWKA

Najlepsza herbata, Najtańsza herbata

"DZWON" 1/2 f. obruchów z herbat 70 hal

Wszelkie żurnale czasowe kroje na suknie

Strzelby do polowania

doskonale obstrzelane, najlepszej jakości, dotarza...

HANN S KONRAD Brüx Nro 1478 (Czechy)

Z opustem 20% Sprzedaż mebli antycznych

Maryli Teatrukiej w Krakowie

DARMO i opłatnie otrzymania każdy na

Hanns Konrad c. k. n. adworny dostawa

Taniości! Trwałości! Dobrości!

Jgnacy Cypres Kraków, Floryańska 49

Nowości Nowości! WARSZAWIANKA

Najpraktyczniejsze na podarki

A. LISOWSKI "FORTUNA"

Wydawca: Zuzanna Hoesepalska

Pracownia krawiecka HENRYKA WAGŁAWKA

Przyjmujemy wszelkie zamówienia z najnowszymi ósmal, w zakres

Przeżytki do K 2 - za poproszeniem

Już nadeszły Ogórki ziemskie i Kapusta morawska

Wojciech Olszowski w Krakowie, Mały Rynek

Najlepsze higieniczne Towary gumowe

Reim i Spółka Rynek 37, Kraków, Ulica A-B

KTO poszukuje po sady lub chce

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

JUŻ JEST ta dobra Polska kapusta kiszona

MICHAŁ NODZEŃSKI Kraków, Floryańska 40.

BIURO DZIENNIKÓW Maryana Hupezyca Kraków, ul. Wiślna 2

K. RZĄCA I GHMURSKI w Krakowie, przy slycy św. Gertrudy L. 4

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Palarnia kawy M. JAWORNICKI

Dużo pieniędzy, sierpleń i zawodów oczędził sobie

Restauracya i Mleczarnia Warszawska Władysława HAJTO

KAROL ORLECKI malarz dekoracyjny, pokojowy i kościelny

WOJNY W POWIETRZU. W Niemczech 1830 r. widziano

WOJNY W POWIETRZU. W Niemczech 1830 r. widziano

WOJNY W POWIETRZU. W Niemczech 1830 r. widziano

WOJNY W POWIETRZU. W Niemczech 1830 r. widziano

WOJNY W POWIETRZU. W Niemczech 1830 r. widziano

WOJNY W POWIETRZU. W Niemczech 1830 r. widziano

WOJNY W POWIETRZU. W Niemczech 1830 r. widziano

WOJNY W POWIETRZU. W Niemczech 1830 r. widziano

WOJNY W POWIETRZU. W Niemczech 1830 r. widziano

WOJNY W POWIETRZU. W Niemczech 1830 r. widziano

WOJNY W POWIETRZU. W Niemczech 1830 r. widziano

WOJNY W POWIETRZU. W Niemczech 1830 r. widziano

WOJNY W POWIETRZU. W Niemczech 1830 r. widziano